De Ecclesia (Latin)

Mavortius (5th century)

SermonIndex.net / Church Fathers

De Ecclesia

Tectum augustum ingens, centum sublime columnis,
religione patrum laetum et uenerabile templum
hoc dedit esse suum superi regnator Olympi.
nam deus omnipotens, qui res hominumque deumque
aeternis regit imperiis, \'quo tenditis?\' inquit
\'hic domus est uobis, haec ara tuebitur omnis.\'
hic matres puerique simul mixtaeque puellae
sacra canunt pariterque oculos ad sidera tollunt,

hic exaudiri uoces, hic uota precesque:
noctes atque dies ferit aurea sidera clamor.
postquam prima quies et facta silentia tectis,
incipit effari diuino ex ore sacerdos:
\'accipite haec animis laetasque aduertite mentes,
matres atque uiri, pueri innuptaeque puellae.
discite iustitiam moniti et spes discite uestras.
haut incerta cano: deus aethere missus ab alto,

ipsius a solio regis, uia prima salutis,
quem nobis partu sub luminis edidit oras
uirginis os habitumque gerens I, mirabile dictu.
ore (dei) adflata est spiritu propiore canitque:
sic noua progenies caelo descendit ab alto.
ast ubi iam firmata deum te prodidit aetas,
negauere deum miseri, quibus ultimus esset
ille dies, quando furentes ac dira canentes

insontem magno ad regem clamore trahebant.
ille nihil, namque ipse uolens, seque obtulit ultro,
hoc ipsum ut strueret, uatum praedicta priorum
prodere iussa dei, telluris operta subire.
primus ibi ante omnes, sceptrum qui forte gerebat,
sustulit ablutas lymphis ad sidera palmas,

hoc dicens: \'equidem in iusto nil tale repertum:
nec fas. o miseri, quae tanta insania, ciues?

(at) me nulla dies tantis neque fortibus ausis
addiderit socium. uestra\' inquit \'munera nobis!
uos animam hanc potius quocumque absumite leto.\'
tum magis atque magis magnis furoribus acti
clamores simul horrendos ad sidera tollunt
et magis atque magis poenas cum sanguine poscunt.
has inter uoces medio in flagrante tumultu
arboris obnixus trunco — tibi, magne, tropaeum,

omnipotens genitor — palmas utrasque tetendit
teque uocans multo uitam cum sanguine fudit.
et tamen interea tua nati maxima cura
non tulit hanc speciem; grauiter commotus et alto
dat clarum e caelo signum. nam tempore in illo
sol medium caeli conscenderat igneus orbem.
eripiunt subito nubes caelumque diemque
et nox atra polum bigis subuecta tenebat.

tris tenuit diei spatium non amplius horas:
tum repetens iterum sua clara in luce refulsit
nona diei melior rebus iam rite peractis.
inde datum molitur iter. iamque arua tenebat
scrupea, tuta lacu nigro nemorumque tenebris
ut statim ad fauces uenit graue olentis Auerni,
tum demam horrisono stridentis cardine portae
panduntur uastae solidoque adamante columnae,

sponte sua umbrosae penitus patuere cauernae.
ingreditur linquens antrum; tum maxima turba,
ut uidere deum fulgentiaque ora per umbras,
ingenti trepidare metu. nec plura moratus
haec ait et dictis maerentia pectora mulcet:
\'ne trepidate, meae animaeque umbraeque paternae:
uobis parta quies. genitor mihi talia namque
dicta dedit: prope uos haec limina tendere adegit.\'

haec fatus animas, quae per iuga longa sedebant,
deturbat miseransque antro submittit aperto
et dicto parens supera ad conuexa reuexit.
interea magnam subito uulgata per urbem
fama uolat, illum expirantem sedibus imis

iam reuocare gradum superasque euadere ad auras.
obstipuere animis alii; set sanguinis auctor
se causam clamat crimenque caputque malorum,

et nodum informis leti trabe nectit ab alta
proque suis meritis superis concessit ab oris.
nec minus interea se matutinus agebat
ad socios, quibus in mediis sic deinde locutus
extulit os sacrum claraque in luce refulsit,
omnia longaeuo similis, cunctisque repente (inprouisus ait›: ‘. . . . .
ire iterum in lacrimas? coram, quem quaeritis, adsum.
en perfecta mei cari praecepta parentis.

quare agite, o socii, tantarum in munera laudum
ite\’ ait, \’egregias animas natique patrisque
sermonum memores fluuiali spargite lympha.
ipse, ubi tempus erit, omnis in fonte lauabo.\’
dixit et in caelum paribus se sustulit alis
conditus in nubem: hinc regia tecta subiuit
dona ferens uictor cari genitoris et ora:
oscula libauit dextramque amplexus inhaesit.

huius in aduentum cernes a sedibus imis
eruere summas arces et moenia uerti
atque omnem ornatum flamma crepitante cremari.
tunc autem innumerae gentes populique frequentes
terrentur uisu subito. rex omnibus idem
iura dabit populis pariter subigetque fateri,
quae quis aput superos furto laetatus inani
sed uos, o lecti, ferro pro nomine tanto,

quod superest, moriamur et in media arma ruamus:
sanguine quaerendi reditus animamque litando.\’
Haec ubi pro meritis, finem dedit ore precandi.
succedunt alii graues aetate ministri:
pars in frusta secant onerantque altaria donis;
tum demum pueri et pauidae longo ordine matres
stant circum.
quos ubi confertos manu circumtulit omnes,

sic prior adgreditur mensas atque incipit ipse.
et postquam primus summo tenus adtigit ore,
accipiunt proceres pariterque antistites omnes
et pueri rudes: sequitur tum cetera pubes.

protinus ad reditum quisquis, ad tecta domorum
tendimus et laetum semper celebramus honorem. cumque t abortio clamaretur \'Maro iunior!\', ad praesens hoc recitaui:
Ne, quaeso, ne me ad talis inpellite pugnas!
namque erit ille mihi semper deus, ille magister.

nam memini — neque enim ignari sumus ante malorum-:
formonsum pastor Phoebum superare canendo
dum cupit et cantu uocat in certamina diuos,
membra deo uictus ramo frondente pependit.

Source. Latin text from the Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum (CSEL) collection of the Open Greek and Latin project (digital edition of ***Poetae Christiani Minores*** edited by Michael Petschenig; Robinson Ellis; Georg Brandes; Karl Schenkl (Vienna, Prague, Leipzig, Tempsky, Freytag: 1888) Corpus scriptorum ecclesiasticorum latinorum 16.1), encoded in EpiDoc TEI XML. Digitised and corrected by the Open Greek and Latin team (University of Leipzig and partners); the text is taken from the printed edition by OCR with correction, so some errors may remain. SermonIndex has only divided it into short sections for reading; the critical notes, margin notes and apparatus of the printed edition are not shown here but are kept in the XML download.

Licence. Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0). You may share and adapt this text if you credit the Open Greek and Latin project and release your version under the same licence.